

Съобщение за пресата от FRA

Виена/Брюксел, 5 май

Правосъдието трябва да бъде по-добре съобразено с интересите на детето, счита FRA

Всяка година стотици хиляди деца в ЕС участват в съдебни производства. Съдебните системи трябва да направят повече, за да отговорят на нуждите на тези деца, се заявява в последния доклад на Агенцията на Европейския съюз за основните права (FRA). Ако правосъдието бъде по-добре съобразено с интересите на детето, това ще отговаря на висшите интереси на детето и ще подобри закрилата на децата и тяхното пълноценно участие в съдебните производства.

*„Не можем да допуснем децата да бъдат объркани или под стрес, когато участват в съдебни производства“, заявява временно изпълняващият длъжността директор на FRA [Constantinos Manolopoulos](#). „ЕС и държавите членки са длъжни да гарантират, че правата на детето се зачитат и изпълняват. *Такъв по-специално е случаят със съдебното производство. Държавите членки следва да гарантират също така, че насоките на Съвета на Европа относно съобразеното с интересите на детето правосъдие се прилагат в ежедневната практика от всички участници.*“*

Подобряването на защитата на правата на детето в съдебните системи се урежда от Конвенцията на ООН за правата на детето (CRC), ратифицирана от всички държави членки на ЕС. Съветът на Европа изготви специални насоки относно съобразеното с интересите на детето правосъдие, тъй като това е въпрос, който засяга много деца. Така например през 2010 г. около 74 000 деца станаха жертви на престъпления и 495 000 бяха засегнати от разводи в 11 държави членки на ЕС.

Проучването на FRA разкрива, че практиките за участие на децата са много различни не само между отделните държави членки, но и вътре в тях, и че тези практики невинаги са съобразени с интересите на детето. От това се вижда необходимостта от ясни и последователни стандарти и насоки, които да се наблюдават систематично. Проучването установи също необходимостта от мерки за повишаване на осведомеността и за специално обучение на професионалисти.

Основните констатации са свързани с конкретни права на детето, като например:

- През последните години зачитането и изпълнението на **правото на изслушване** на детето се подобри, по-специално в наказателното производство. В гражданското производство децата невинаги се изслушват. Необходими са по-големи усилия, за да се гарантира, че децата се изслушват в безопасни помещения, съобразени с интересите

на детето, при използване на техники, подходящи за възрастта и зрелостта на детето. Децата следва да се изслушват на колкото е възможно по-малко изслушвания с участието на малък брой добре обучени професионалисти;

- Националното законодателство често съдържа разпоредби относно **правото на информация**, но на практика има значителни различия в начина, по който децата се информират, кога, от кого, за какво и как. Редовната, съобразена с интересите на детето информация и съответните материали относно правата на детето и съдебните процедури, пригодени за възрастта на детето, по време на цялото производство, могат да увеличат доверието на децата в правосъдието;
- Повечето държави членки са положили значителни усилия за гарантиране на **правото на детето на неприкосновеност на личния живот и на защита** от нараняване и повторно травмиране, по-специално в наказателните производства. На практика обаче често мерките за осигуряване на защита не се използват достатъчно. Отделните помещения за предотвратяване на контакт с ответниците и използването на видеозаписи и видеопрепратки от обучени професионалисти в съдебните зали и полицейските участъци следва да станат стандартна практика в ЕС за адекватна закрила на децата;
- Въпреки правните разпоредби за **равноправно третиране**, персоналет често не е достатъчно компетентен за работа с деца в уязвимо положение, например с увреждания или произхождащи от етническо малцинство. Трябва да се осигури ефективно наблюдение на достъпа на децата до правосъдие и третирането им в наказателното производство с цел предотвратяване на всяка дискриминация. Следва да бъде улеснен достъпът до правна помощ и подкрепа за децата в уязвимо положение.

В доклада са посочени и някои **примери на обещаващи практики**.

За пълния текст на доклада и свързаните материали: „Child-friendly justice — perspectives and experiences of professionals“ (Правосъдие, съобразено с интересите на детето — перспективи и опит на професионалистите) вж. [материали за пресата](#).

За повече информация се обърнете към: media@fra.europa.eu / Тел.: +43 1 580 30 642

Бележки за редакторите:

- Задачата на FRA е да предоставя основани на фактите съвети на лицата, вземащи решения на национално и европейско равнище, допринасяйки по този начин за по-информирани и по-целенасочени обсъждания и политики относно основните права.

- Констатациите се основават на интервюта с професионалисти, които са ежедневно в контакт с деца — жертви или свидетели, в съдебни производства в 10 държави членки на ЕС: България, Хърватия, Естония, Финландия, Франция, Германия, Полша, Румъния, Испания и Обединеното кралство.
- Те се позовават също на анализа на статистически данни, законодателството и политиките на Европейската комисия, събрани от всички държави членки на ЕС, относно участието на децата в съдебни производства.
- Констатациите ще бъдат освен това обсъдени по време на два дебата на живо по радио Euronet Plus с членове на Европейския парламент на 5 май.
- След това ще бъде изготвен доклад относно перспективите и преживяванията на децата.